



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 140/2019-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. októbra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., Štefánikova 8, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. František Sedlačko, PhD., LL.M., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 15/2015 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti [REDACTED] n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 140/2019-14 z 13. júna 2019 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ“ alebo „otec“), zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., Štefánikova 8, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. František Sedlačko, PhD., LL.M., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 15/2015 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom z 22. decembra 2014 domáhal, aby mu okresný súd zveril jeho maloleté deti do osobnej starostlivosti, keďže pôvodne boli rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 8 C 172/2008 z 23. septembra 2011 zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Okresný súd uznesením sp. zn. 3 P 15/2015 zo 4. mája 2015 nariadil predbežné opatrenie, ktorým obe maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky na čas do ukončenia konania vo veci samej. Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 3 P 15/2015 nebolo dosiaľ právoplatne skočené. Okresný súd v priebehu konania viackrát rozhodoval o návrhoch na nariadenie predbežného, resp. neodkladného opatrenia (v súvislosti s úpravou styku otca s maloletými) a následne odvolací súd o odvolaniach proti týmto rozhodnutiam. Výsledkom napadnutého konania okresného súdu, ktoré trvá v merite veci viac ako štyri roky, je faktický stav, keď si sťažovateľ dlhodobo nemohol a nemôže budovať plnohodnotný otcovský vzťah k svojim maloletým dcéram.

3. Sťažovateľ uvádza, že ochrany svojich základných práv a slobôd sa domáhal i sťažnosťou na prietahy v konaní podanou predsedníčke okresného súdu 13. mája 2016, ktorá ju síce vyhodnotila ako „čiastočne dôvodnú“, ale prietahy v namietanom konaní naďalej pretrvávajú.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, ktorá bola prijatá na ďalšie konanie, navrhol, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní na okresnom súde pod sp. zn. 3 P 15/2015 porušené boli, prikáže okresnému súde vo veci konať a prizná mu náhradu trov konania.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a ďalšie podania sťažovateľa

5. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti a zároveň ho vyzval, aby oznámil, či trvá na ústnom pojednávaní vo veci.

6. Na základe výzvy ústavného súdu sa k ústavnej sťažnosti vyjadril predseda okresného súdu podaním sp. zn. 1 Spr V/300/2019 z 31. júla 2019, v ktorom okrem iného uvádza:

„Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v predmetnom konaní sp. zn. 3 P 15/2015 podal sťažnosť predsedovi súdu na prietahy v konaní zo dňa 13. 05. 2016 (Spr. 2151/2016). Potvrdzujem, že evidujeme túto sťažnosť, ktorá bola vyhodnotená v časti namietaných prietahov v súvislosti s rozhodovaním o predbežnom opatrení ako čiastočne dôvodná.

Dávam do Vašej pozornosti, že v registri správy súdu evidujeme štyri sťažnosti sťažovateľa, ktoré sa týkajú konania sp. zn. 3 P 15/2015.

Jedinou sťažnosťou, v ktorej sťažovateľ namietal prietahy konaní sp. zn. 3 P 15/2015 v súvislosti s konaním vo veci samej, bola jeho sťažnosť zo dňa 28. 02. 2019, evidovaná pod sp. zn. 1 SprV/80/2019. Sťažnosť bola vybavená dňa 30. 04. 2019 ako nedôvodná

v časti, v ktorej sťažovateľ namietal prietáhy vo veci samej, ako aj v časti týkajúcej sa jeho návrhu zo dňa 19. 04. 2018, špecifikovanom dňa 24. 10. 2018, na zrušenie neodkladného opatrenia. V časti, v ktorej namietal procesný postup zákonnej sudkyne, bola sťažnosť vyhodnotená ako neprípustná. Upovedomenie o spôsobe vybavenie sťažnosti bolo právnej zástupkyňi sťažovateľa doručené dňa 09. 05. 2019... Dovolím si tiež poukázať na to, že ďalšie sťažovateľom spomínané sťažnosti na prietáhy v konaní, sa netýkajú predmetného konania, ale iného konania tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 3 P/57/2017.“

7. V súvislosti s posudzovaním zložitosti veci predseda okresného súdu uvádza, že „vec nie je jednoduchá najmä po skutkovej stránke, pričom okrem množstva predložených dôkazov účastníkmi konania a veľký rozsah spisu, možno poukázať najmä na to, že vo veci bolo vykonané znalecké dokazovanie, predložené odborné vyjadrenie, vypočutý znalec, vykonané doplnujúce znalecké dokazovanie a predložený súkromný znalecký posudok.

Na základe prehľadu úkonov súdu v pripojenom upovedomení o spôsobe vybavenia sťažnosti sp. zn. 1 SprV/80/2019 a prehľadu úkonov súdu a účastníkov konania vo vyjadrení zákonnej sudkyne so zdôvodnením jej postupu, mám za to, že tunajší súd vo veci koná sústredenie a bez prietáhov. Čo sa týka sťažovateľom namietanej celkovej dĺžky konania, táto bola ovplyvnená predovšetkým množstvom procesných návrhov účastníkov konania, predovšetkým sťažovateľa. Je nepochybné, že účastník konania je oprávnený využívať zákonnom ustanovené prostriedky na obhajovanie svojich práv, avšak predĺženie konania v dôsledku úkonov súdu vykonaných v dôsledku procesných úkonov účastníkov konania, nemožno pričítať na ťarchu konajúceho súdu. V tomto zmysle možno spomenúť najmä návrhy na nariadenie neodkladných opatrení, odvolania sťažovateľa, ako i jeho opakované námietky zaujatosti voči znalcovi a zákonnej sudkyňi. Poukazujem na to, že spis sp. zn. 3 P 15/2015 bol v dôsledku odvolaní sťažovateľa štyrikrát predložený odvolaciemu súdu a dva krát z dôvodu námietok sťažovateľa voči zákonnej sudkyňi.“

8. Predseda okresného súdu sa stotožnil s vyjadrením zákonnej sudkyne, že „na celkovú dĺžku konania malo vplyv aj správanie sťažovateľa (navrhovateľa), ktorý si neplnil povinnosti uložené súdom, týkajúce sa preukázania skutočností potrebných pre rozhodnutie vo veci“. Na záver predseda okresného súdu vyjadril súhlas s upustením

od ústneho pojednávania a pripojil stanovisko zákonnej sudkyne obsahujúce chronologický prehľad úkonov súdu a účastníkov konania so zdôvodnením postupu.

9. Na výzvu ústavného súdu zaslal právny zástupca sťažovateľa k vyjadreniu predsedu okresného súdu vyjadrenie, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 15. augusta 2019. Právny zástupca sťažovateľa vo svojom vyjadrení okrem iného uvádza, že porušovateľ sa snaží navodiť dojem, že v prípade sťažovateľa ide o tzv. „*chronického sťažovateľa*“, čím „*nespravodlivo dehonestuje osobu sťažovateľa*“ a odvracia pozornosť od skutočnosti, že po štyroch rokoch od podania návrhu nie je konanie v merite veci ukončené. Poukazuje na to, že pretrvávajúci stav je neakceptovateľný a „*nemožno vylúčiť, že dcéry viac nebudú mať záujem budovať plnohodnotný vzťah so svojim otcom*“.

10. Podľa názoru sťažovateľa neobstojí záver predsedu súdu, že „*vec nemožno bez ďalšieho považovať za jednoduchú*“, argumentujúc nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 688/2014 zo 4. februára 2015, v ktorom, čo sa týka právnej a faktickej zložitosti konania o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, výslovne konštatoval: „*... ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov a ktorá absolútne nie je zložitá, takže ju súd mal skončiť do niekoľkých mesiacov, najmä keď prosté plynutie času v trvaní niekoľkých rokov môže viesť k nenapraviteľným dôsledkom vo vzťahu medzi rodičmi a deťmi*“.

11. V závere vyjadrenia právny zástupca sťažovateľa uviedol, že zotráva na argumentácii uvedenej v ústavnej sťažnosti a súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania v tejto veci.

12. Keďže právny zástupca sťažovateľa, ako aj predseda okresného súdu s upustením od ústneho pojednávania súhlasili, ústavný súd od ústneho pojednávania upustil, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Obsah súdneho spisu okresného súdu v napadnutom konaní

13. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh, zo spisu okresného súdu sp. zn. 3 P 15/2015, ako aj z chronologického prehľadu úkonov uvedených vo vyjadrení predsedu okresného súdu ústavný súd zistil tieto podstatné skutočnosti o priebehu napadnutého konania:

- Okresnému súdu Bratislava IV bol 23. decembra 2014 doručený návrh sťažovateľa na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, o ktorom rozhodol uznesením sp. zn. 25 P 336/2014 z 12. januára 2015 tak, že preniesol miestnu príslušnosť na okresný súd;

- Okresný súd Bratislava IV postúpil 25. februára 2015 okresnému súdu súdny spis vedený tunajším súdom pod sp. zn. 3 P 15/2015;

- dňa 17. marca 2015 bol vo veci určený termín pojednávania na 11. máj 2015 a 18. marca 2015 boli vykonané úkony súdu prvej inštancie vedúce k príprave pojednávania (výzvy účastníkom na preukázanie skutočností potrebných pre rozhodnutie vo veci) vrátane vydania uznesenia o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletým deťom na zastupovanie maloletých detí a ochranu ich záujmov v konaní;

- dňa 1. apríla 2015 bol súdu doručený návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia na zmenu ostatného rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, a to zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, s nariadením zákazu styku s maloletou [REDAKOVANÉ] a úpravou styku s maloletou [REDAKOVANÉ]. Na základe skutočností zistených z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a pripojených listinných dôkazov – lekárskej správy krízového centra Brána do života a iných, bol 15. apríla 2015 nariadený informatívny výsluch rodičov, a to na 17. apríl 2015, ktorý sa v stanovený deň aj uskutočnil za prítomnosti rodičov a ich právnych zástupcov;

- dňa 4. mája 2015 okresný súd nariadil predbežné opatrenie vykonateľné 7. mája 2015, právoplatné v spojení s uznesením odvolacieho súdu 13. júla 2015, ktorým súd na čas do skončenia konania rozhodol o zverení maloletých detí matke, upravil styk otca s maloletou [REDAKOVANÉ] a rozhodol o tom, že styk s maloletou [REDAKOVANÉ] sa neupravuje. Vo zvyšku návrh matky (na zákaz styku s [REDAKOVANÉ]) zamietol a zároveň zamietol návrh otca

prednesený na informatívnom výsluchu 17. apríla 2015, ktorým žiadal zveriť deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke z jeho strany.

- dňa 11. mája 2015 bola vec prerokovaná na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo za prítomnosti rodičov, ich právnych zástupcov, ako aj kolízneho opatrovníka a bolo odročené na účel nariadenia znaleckého dokazovania;

- dňa 14. mája 2015 bol súdu doručený „protinávrh matky“ na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva, ktorým sa matka domáhala zverenia maloletých detí matke a určenia výživného na maloleté deti od podania návrhu;

- dňa 29. mája 2015 bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) ako súdu odvolaciemu, a to vzhľadom na odvolanie otca proti nariadenému predbežnému opatreniu č. k. 3 P 15/2015-122. Odvolací súd uznesením č. k. 11 Cop 285/2015-194 z 29. júna 2015 uznesenie okresného súdu potvrdil a spis 1. júla 2015 vrátil okresnému súdu, ktorý 6. júla 2015 odoslal uznesenie odvolacieho súdu účastníkom;

- dňa 12. augusta 2015 otec podal za situácie, keď odvolací súd krátko predtým vo svojom potvrdzujúcom uznesení vyslovil názor o správnosti záveru o potrebe zverenia maloletých detí matke predbežným opatrením, návrh na nariadenie predbežného opatrenia na zverenie maloletých detí otcovi, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, odvolávajúc sa na nové skutočnosti;

- dňa 17. augusta 2015 súd vydal uznesenie, ktorým nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých;

- dňa 24. septembra 2015 okresný súd nariadil predbežné opatrenie č. k. 3 P 15/2015-230, ktorým ex offio dočasne upravil styk otca s maloletou [REDAKOVANÉ] za asistencie psychológa a zároveň rozhodol o zamietnutí návrhu otca doručeného 12. augusta 2015. Vychádzal zo skutočnosti, že od času nariadenia prvého predbežného opatrenia nedošlo k zlepšeniu vzťahu maloletej [REDAKOVANÉ] s otcom, prihliadajúc na skutočnosť, že vzhľadom na ďalšie procesné návrhy zo strany otca nebolo možné do toho času vykonať znalecké dokazovanie a rozhodnúť vo veci samej, preto pristúpil aj bez návrhu v záujme maloletej [REDAKOVANÉ] k zabezpečeniu kontaktu otca s maloletou. Otec podal proti dotknutému uzneseniu 14. októbra 2015 odvolanie, ktoré bolo 15. októbra 2015 predložené odvolaciemu súdu.

Odvolací súd rozhodol o odvolaní otca 28. októbra 2015, keď uznesením č. k. 11 Cop 620/2015-249 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a 3. novembra 2015 vrátil spis okresnému súdu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 4. novembra 2015;

- dňa 5. novembra 2015 okresný súd odoslal právoplatné uznesenie Linke detskej istoty so žiadosťou o súčinnosť pri realizácii nariadeného predbežného opatrenia. Dňa 5. novembra 2015 zároveň odoslal spis znalcovi, ktorému bola daná lehota na vypracovanie znaleckého posudku 90 dní;

- od 5. novembra 2015 do 16. februára 2016 sa spis doručoval a následne nachádzal u znalca povereného vypracovaním znaleckého posudku. Znalecký posudok bol spolu s výzvou na vyjadrenie v lehote 10 dní zaslaný 17. februára 2016 účastníkom, resp. ich právnym zástupcom. Súd zároveň rozhodol o znaleckej odmene. Dňa 4. marca 2016 bolo súdu doručené vyjadrenie otca k znaleckému posudku, ktorým namietal nepreskúmateľnosť posudku pre nedoloženie príloh a navrhol, aby bol posudok vzhľadom na ním zistené nedostatky podrobený supervízii Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, a zároveň žiadal o výsluch znalca na pojednávaní;

- dňa 7. marca 2016 bol súdu doručený návrh otca na zmenu predbežného opatrenia č. k. 3 P 15/2015-122 v spojení so zmenou uznesením č. k. 3 P 15/2015-230, ktorým sa domáhal zmeny nariadených predbežných opatrení v časti miesta odovzdávania maloletej [REDAKOVANÉ], tak, aby bola matke uložená povinnosť odovzdávať a preberať maloletú [REDAKOVANÉ] v mieste bydliska otca s povinnosťou matky zabezpečiť, aby pri preberaní a odovzdávaní nebol prítomný jej partner;

- dňa 8. marca 2016 súd vo veci nariadil pojednávanie na 11. apríl 2016, na ktorý predvolal okrem účastníkov konania znalca. Pojednávanie bolo na žiadosť právnej zástupkyne matky, doručenú súdu 16. marca 2016, z dôvodu kolízie pojednávaní odročené na 8. jún 2016, čo súd účastníkom oznámil postupom podľa v tom čase platného ustanovenia § 119 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku 7. apríla 2016;

- dňa 27. mája 2016 bol súdu doručený ďalší návrh otca na zmenu predbežného opatrenia č. k. 3 P 15/2015-122, ktorým sa domáhal úpravy styku s maloletými [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ];

- dňa 7. júna 2016 bol súdu doručený návrh právnej zástupkyne otca o odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti otca. Súd 7. júna 2016 účastníkom elektronicky

oznámil, že z dôvodu práceneschopnosti otca bude pojednávanie stanovené na 8. jún 2016 odročené na 22. august 2016, pričom z tohto dôvodu ich účasť na pojednávaní 8. júna 2016 nie je potrebná;

- dňa 27. júna 2016 súd uznesením sp. zn. 3 P 15/2015 rozhodol o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia doručeného 7. marca 2016, doplneného 27. mája 2016 tak, že ho zamietol;

- dňa 27. júla 2016 bolo súdu doručené odvolanie otca proti uzneseniu a 28. júla 2016 vyzval súd matku a kolízneho opatrovníka na vyjadrenie k odvolaniu;

- dňa 22. júla 2016 bolo súdu doručené ospravedlnenie znalca z neúčasti na pojednávaní stanovenom na 22. august 2016. Dňa 2. augusta 2016 bol súdu doručený vstup prokurátora do konania v časti zverenia. Dňa 9. augusta 2016 účastníkom elektronicky oznámil, že pojednávanie nariadené na 22. august 2016 bude vzhľadom na potrebu predloženia veci odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní otca proti uzneseniu, ako aj z dôvodu hospodárnosti pre neprítomnosť znalca na stanovenom termíne odročené na 14. september 2016. Dňa 9. augusta 2016 súd účastníkov zároveň predvolal na nové pojednávanie. Dňa 15. augusta 2016 bolo súdu doručené vyjadrenie matky k odvolaniu a 18. augusta 2015 bola doručená žiadosť matky o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávanií na strane právneho zástupcu;

- dňa 24. augusta 2016 bol spis s opravným prostriedkom podaným otcom predložený odvolaciemu súdu, ktorý o odvolaní otca rozhodol uznesením č. k. 20 Cop 113/2016-461 z 9. septembra 2016 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil. Spis bol 12. septembra 2016 vrátený okresnému súdu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 14. septembra 2016;

- dňa 9. septembra 2016 bolo súdu doručené podanie kolízneho opatrovníka, ktorým ospravedlnil neúčasť na pojednávaní a udelil súhlas na pojednávanie v jeho neprítomnosti. Dňa 9. septembra 2016 bolo súdu doručené tiež podanie otca – odborné vyjadrenie [REDAKOVANÉ], k znaleckému posudku súdom povereného znalca, ako aj rozhodnutie krajského súdu týkajúce sa priznania znaleckej odmeny dotknutému znalcovi v inom konaní;

- dňa 14. septembra 2016 sa konalo pojednávanie za prítomnosti prokurátora v neprítomnosti kolízneho opatrovníka, na ktorom súd vypočul znalca povereného

vypracovaním znaleckého posudku. Na pojednávaní prokurátor predniesol návrh na nariadenie výchovného opatrenia rodičom, zároveň navrhol vypočúť obe maloleté deti súdom. Pojednávanie bolo z dôvodu potreby rozhodnutia o návrhoch na doplnenie dokazovania a rozhodnutia o výchovnom opatrení odročené na 2. november 2016;

- dňa 19. septembra 2016 bolo súdu doručené podanie matky – lekárska správa maloletej [REDAKOVANÉ] Súd správu 20. septembra 2016 zaslal účastníkom. Dňa 24. októbra 2016 doručil otec podanie s doplňujúcimi otázkami na znalca, s tým, že trval na prítomnosti znalca na ďalšom pojednávaní. Dňa 25. októbra 2016 bolo doručené doplňujúce vyjadrenie otca spolu s listinnými dôkazmi;

- dňa 2. novembra 2016 sa vo veci konalo pojednávanie, na ktorom súd vyhlásil uznesenie, ktorým návrh prokurátora na nariadenie výchovného opatrenia rodičov vylúčil na samostatné konanie. Na pojednávaní navrhla matka doplniť znalecké dokazovanie vo vzťahu k maloletej [REDAKOVANÉ] a zároveň navrhla nariadiť výchovné opatrenie otcovi. Pojednávanie bolo na účel ďalšieho dokazovania, ako aj na účel vykonania výsluchu maloletých detí odročené na 27. január 2017. Súd uložil otcovi a matke, aby v lehote 30 dní predložili súdu listinné dôkazy preukazujúce odôvodnené mesačné výdavky maloletých detí (matka), potvrdenie o príjme za ostatných 12 mesiacov, listinné dôkazy preukazujúce ich majetkové a zárobné pomery, vlastníctvo nehnuteľností, motorových vozidiel, v prípade otca potvrdenie o výkone funkcie konateľ'a, o príjme z tejto funkcie a daňové priznanie spoločnosti [REDAKOVANÉ] Súd zároveň rozhodol o výzve znalcovi, aby písomne odpovedal na otázky predložené otcom v rozsahu určenom súdom. Nariadil tiež výsluch maloletých detí [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na 9. december 2016 o 9.00 h, č. d. 277, s tým, že matke uložil povinnosť zabezpečiť účasť maloletých detí na výsluchu. Vyhlásil, že výsluch súd vykoná v neprítomnosti rodičov, ich PZ, za prítomnosti kolízneho opatrovníka a prokurátora, s tým, že zväží prítomnosť psychológa na výsluchu;

- dňa 15. novembra 2016 súd uznesením č. 1. 559 uložil otcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s doplnením znaleckého dokazovania (písomne položené otázky znalcovi) vo výške 200 €. Dňa 7. novembra 2016 zároveň vypracoval uznesenie č. 1. 561 vyhlásené na pojednávaní 2. novembra 2016 (vylúčenie návrhu prokurátora);

- dňa 9. decembra 2016, teda po uplynutí 30-dňovej lehoty, doručila matka súdu listinné dôkazy uložené jej predložiť na pojednávaní 2. novembra 2016. Otec si súdom

uloženú povinnosť v stanovenej lehote nesplnil, listinné dôkazy uložené uznesením súdu predložil až 19. januára 2017. Daňové priznanie v zmysle uznesenia súdu nedoložil;

- dňa 9. decembra 2016 okresný súd uskutočnil výsluch maloletých detí (zápisnica na č. l. 628);

- dňa 21. decembra 2016 kolízny opatrovník doručil súdu záverečnú správu z realizácie opatrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorú vypracovala Orchidea, n. o.;

- dňa 23. decembra 2016 doručil otec súdu návrh na zrušenie neodkladného opatrenia č. k. 3 P 15/2015-122, ktorý 19. januára 2017 doplnil o lekársku správu maloletej [REDAKOVANÉ]
Dňa 20. januára 2017 otec (sťažovateľ) doručil ďalšie podanie – návrh na zabezpečenie dôkazu, vyjadrenie proti vylúčeniu návrhu matky a prokurátora na nariadenie výchovného opatrenia na samostatné konanie a zopakoval návrh na výsluch svedka;

- dňa 27. januára 2017 prebehlo vo veci pojednávanie za prítomnosti všetkých účastníkov konania. Pojednávanie bolo odročené na 5. apríl 2017 najmä z dôvodu potreby odstránenia rozporu vzniknutého v dôkaznej situácii, ktorá vyplynula po výsluchu maloletých detí, na účel doplnenia znaleckého dokazovania. Zároveň bolo potrebné rozhodnúť o námietke zaujatosti vznesenej otcom voči znalcovi. Následne 4. apríla 2017 bola účastníkom oznámená zmena termínu pojednávania z dôvodu prebiehajúceho znaleckého dokazovania. Nové pojednávanie bolo určené na 21. jún 2017 o 9.00 h;

- dňa 7. februára 2017 bolo súdu doručené podanie otca – námietka zaujatosti zákonnej sudkyne;

- dňa 21. marca 2017 bolo súdu doručené podanie – návrh na zabezpečenie dôkazu – výpis zo zdravotnej dokumentácie matky;

- okresný súd uznesením č. l. 666 31. marca 2017 rozhodol o námietke zaujatosti vznesenej otcom voči znalcovi tak, že rozhodol, že znalec nie je vylúčený z vykonávania znaleckých úkonov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 24. apríla 2017;

- dňa 4. apríla 2017 súd uznesením č. l. 669 nariadil doplnenie znaleckého dokazovania na účel posúdenia príčin zmeny postoja maloletej [REDAKOVANÉ] k otcovi. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 24. apríla 2017;

- dňa 4. apríla 2017 súd zároveň vyzval znalca na zodpovedanie doplňujúcich otázok navrhnutých otcom (sťažovateľom). V rovnaký deň zároveň uznesením č. 1. 675 rozhodol o vyplatení preddavku znalcovi;

- dňa 5. mája 2017 podal otec ďalšiu námietku voči osobe znalca. Súd sa s námietkou vysporiadal postupom podľa § 59 v spojení s § 53 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“);

- dňa 10. mája 2017 bolo súdu doručené podanie otca, resp. jeho právnej zástupkyne – žiadosť o zmenu termínu pojednávania, z dôvodu dlhodobo plánovanej zahraničnej služobnej cesty otca;

- dňa 11. mája 2017 znalec doručil súdu odpovede na doplňujúce otázky otca k znaleckému posudku;

- dňa 12. mája 2017 okresný súd uzneseniami č. 1. 700 a č. 1. 702 rozhodol o priznaní odmeny znalcovi za znalecké úkony. Dňa 5. júna 2017 a 6. júna 2017 otec podal sťažnosti proti uzneseniam o priznaní odmien znalcovi (č. 1. 559, 700 a 702);

- dňa 18. mája 2017 matka doručila do súdneho spisu listinné dôkazy vrátane lekárskej správy maloletej;

- dňa 14. júna 2017 súd uznesením č. 1. 714 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rozhodol o úprave styku otca s maloletými deťmi bez prítomnosti matky za asistencie psychológa, s tým, že styk otca s maloletou [REDAKOVANÉ] upravený neodkladným opatrením č. 1. 122 ponechal v platnosti. Neodkladné opatrenie bolo nariadené na dobu 6 mesiacov odo dňa jeho vykonateľnosti. Zároveň súd rozhodol o zamietnutí návrhu otca na zrušenie neodkladného opatrenia. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť 14. júla 2017 a právoplatnosť 2. októbra 2017 v spojení s uznesením odvolacieho súdu č. k. 1 Cop 339/2017-748 z 30. augusta 2017. V tejto súvislosti súd poukazuje na č. 1. 723 – upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti otca, o ktorej predsedníčka tunajšieho súdu rozhodla 19. júna 2017, pričom sťažnosť otca vyhodnotila ako nedôvodnú;

- dňa 27. júna 2017 bol spis (príslušné zväzky) zaslaný znalcovi ako podklad pre vypracovanie doplňujúceho znaleckého posudku;

- proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia č. 1. 714 (ods. 39) podala 17. júla 2017 odvolanie matka, čo si vyžiadalo predloženie spisu odvolaciemu súdu, na ktorom sa spis nachádzal do 14. septembra 2017. Odvolací súd uznesením

č. k.11 Cop 339/2017-748 z 30. augusta 2017 rozhodol o odvolaní matky tak, že zmenil výrok I uznesenia súdu prvej inštancie, pripustil prítomnosť matky pri realizácii asistovaného styku a zároveň zrušil úpravu styku otca s maloletou [REDAKOVANÉ] upravenú neodkladným (predtým predbežným) opatrením č. 1. 122. Vo zvyšnej napadnutej časti uznesenie potvrdil;

- dňa 25. júla 2017 požiadal znalec o predloženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku zo 60 na 90 dní (č. 1. 743). Následne 9. augusta 2017 bolo zo strany znalca súdu doručené podanie – oznámenie o ukončení znaleckého dokazovania zo strany znalca pre nespoluprácu otca (č. 1. 757);

- dňa 28. augusta 2017 okresný súd rozhodol o odročení pojednávania z dôvodu, že súdny spis sa v tom čase nachádzal na odvolacom súde, z dôvodu odvolania podaného matkou proti nariadenému neodkladnému opatreniu;

- dňa 28. septembra 2017 okresný súd elektronicky znalcovi oznámil, že trvá na vypracovaní znaleckého posudku ustanoveným znalcom, a to aj bez účasti otca pre jeho nespoluprácu. Znalcovi bola poskytnutá dodatočná lehota 30 dní. Následne okresný súd na žiadosť znalca, doručenú súdu 31. októbra 2017, určil znalcovi lehotu na odovzdanie znaleckého posudku, a to do 15. novembra 2017;

- dňa 15. novembra 2017 bol súdu doručený znalecký posudok súdom ustanoveného znalca č. 17/2017 – dodatok k znaleckému posudku č. 46/2015 (č. 1. 772 – 798);

- dňa 5. decembra 2017 bolo súdu doručené dovolanie otca (sťažovateľ) proti uzneseniu krajského súdu č. k. 11 Cop 339/2017-748;

- dňa 20. decembra 2017 okresný súd stanovil vo veci termín nového pojednávania (po ukončení ďalšieho znaleckého dokazovania) na 12. február 2018. Zároveň bola zaslaná účastníkom výzva na vyjadrenie k znaleckému posudku;

- dňa 17. januára 2018 doručil otec súdu v poradí tretiu námietku proti osobe znalca. O námietke súd rozhodol postupom podľa § 59 v spojení s § 53 ods. 2 CSP;

- dňa 22. januára 2018 otec doručil vyjadrenie k znaleckému posudku č. 17/2017, v prílohe ktorého priložil dve trestné oznámenia týkajúce sa znaleckej činnosti súdom povereného znalca, ako aj výkonu činnosti lekára, v ktorého zdravotnej starostlivosti má byť matka;

- dňa 12. februára 2018 bolo účastníkom oznámené, že pojednávanie stanovené na tento deň sa z dôvodu ochorenia zákonnej sudkyne neuskutoční. Dňa 3. apríla 2018 súd určil termín nového pojednávania na 23. apríl 2018, na ktoré predvolal všetkých účastníkov;

- dňa 23. apríla 2018 bolo súdu doručené podanie kolízneho opatrovníka – ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní spolu so súhlasom s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Prílohou podania bola správa psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z 19. apríla 2018 (č. l. 886 – 887);

- pojednávanie určené na 23. apríl 2018 bolo vzhľadom na akútny zdravotný problém na strane sudkyne, vyžadujúci si neodkladnú návštevu lekára, odročené na 4. máj 2018, keďže pôvodne súdom navrhnutý termín 27. apríl 2018 nebol akceptovaný prokurátorkou z dôvodu dlhodobo plánovanej dovolenky;

- dňa 3. mája 2018 okresný súd uznesením č. l. 895 rozhodol o spojení konania sp. zn. 3 P 15/2015 a sp. zn. 3 P 52/2018 – o návrhu otca na zrušenie neodkladného opatrenia;

- dňa 4. mája 2018 bolo súdu doručené podanie otca, a to sťažnosť na konanie psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny adresovaná Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 4. mája 2018;

- dňa 4. mája 2018 okresný súd uskutočnil pojednávanie, na ktorom okrem iného oboznámil otca, ako aj ostatných účastníkov konania, z akého dôvodu nebolo dovolanie podané otcom predložené dovolaciemu súdu, akým spôsobom sa súd vysporiadal s námietkou zaujatosti vznesenou otcom voči znalcovi. Na pojednávaní otec vzniesol námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi pre pomer k veci, o ktorom sa mal dozvedieť v priebehu pojednávania. Pojednávanie bolo na žiadosť otca odročené, zároveň súd poučil účastníkov, aby v záujme hospodárnosti konania predložili najneskôr do ďalšieho pojednávania všetky dôkazy, ktoré navrhujú v konaní vykonať. Matke bolo uložené, aby v lehote 15 dní predložila súdu listinné dôkazy preukazujúce výdavky maloletých detí, otcovi bolo uložené, aby v lehote 15 dní doručil súdu potvrdenie o ročnom zúčtovaní dane z príjmu fyzickej osoby za rok 2017. Pojednávanie bolo odročené na 27. jún 2018. Ani jeden z rodičov si povinnosť v lehote uloženej súdom, t. j. do 19. mája 2018 nesplnil;

- dňa 14. mája 2018 doručená v poradí štvrtá námietka voči znalcovi;

- dňa 7. júna 2018 bolo súdu doručené vyjadrenie matky, ktoré bolo 7. júna 2018 odoslané ostatným účastníkom;

- dňa 26. júna 2018 otec doručil elektronicky súdu súkromný znalecký posudok nim osloveného znalca na účel preukázania posúdenia aktuálneho psychického stavu a štruktúry osobnosti otca;

- dňa 27. júna 2018 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom právna zástupkyňa otca predložila súdom uložený listinný dôkaz – ročné zúčtovanie preddavkov na daň. Súd na pojednávaní obom rodičom vytkol, že v stanovenej lehote listinné dôkazy v zmysle uznesenia súdu nepredložili. Pojednávanie bolo z dôvodu opatrení spojených s nahlásenou bombou v budove súdu odročené na 14. september 2018;

- dňa 5. júla 2018 otec doručil súdu podanie – opakované uplatnenie námietky zaujatosti sudkyne. Sudkyňa sa k vznesenej námietke vyjadrila 13. júla 2018 a 17. júla 2018 bola námietka predložená nadriadenému súdu spolu so súdnym spisom, ktorý bol krajským súdom vrátený súdu prvej inštancie 2. augusta 2018 bez rozhodnutia o námietke zaujatosti, keďže nadriadený súd bol názoru, že námietka zaujatosti vznesená otcom sa týka len okolností spočívajúcich v procesnom postupe zákonnej sudkyne;

- dňa 2. augusta 2018 otec doručil súdu sťažnosť proti uzneseniu č. 1. 1030, ktorým mu bola uložená povinnosť uhradiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti. Dňa 14. augusta 2018 bolo súdu doručené podanie kolízneho opatrovníka – ad správa psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny;

- dňa 5. septembra 2018 kolízny opatrovník súdu kópiu správy sociálneho pracovníka Národného ústavu detských chorôb a hlásenie lekára uvedeného zariadenia, týkajúce sa maloletej ██████████

- dňa 13. septembra 2018 matka ospravedlnila neúčast' na pojednávaní 14. septembra 2018, pričom súhlasila s pojednávaním v jej neprítomnosti;

- dňa 13. septembra 2018 bol súdu elektronicky doručený návrh otca na zmenu ustanoveného opatrovníka spolu s ďalšími listinnými dôkazmi;

- dňa 14. septembra 2018 sa konalo vo veci pojednávanie v neprítomnosti matky, za prítomnosti ostatných účastníkov konania. Súd na pojednávaní vykonal úkony súvisiace s neúplným návrhom otca na zmenu procesného opatrovníka, ktorého vyzval v zmysle § 117 CMP na označenie subjektu, ktorý má prebrať opatrovníctvo. Na pojednávaní bolo

tiež na žiadosť otca spísané trestné oznámenie (č. l. 1105 – 1107), ku ktorému prítomná prokurátorka uviedla, že trestné oznámenie otca spísané na pojednávaní bude odovzdané trestnému úseku Okresnej prokuratúry Bratislava I. Zároveň vyhlásila, že nie je preto potrebné, aby sa trestným oznámením zaoberal súd. Pojednávanie bolo odročené na 28. november 2018 s tým, že kolíznemu opatrovníkovi bola na základe jeho žiadosti uložená lehota na vyjadrenie sa k návrhu otca na zmenu kolízneho opatrovníka. Súd tiež rozhodol o zabezpečení správy ošetrojúcej lekárky maloletej [REDAKOVANÉ] z plánovanej kontroly maloletej stanovenej na 21. september 2018;

- dňa 14. septembra 2018 otec doručil súdu lekársku prepúšťaciu správu z hospitalizácie maloletej [REDAKOVANÉ]

- dňa 1. októbra 2018 bolo súdu doručené vyjadrenie kolízneho opatrovníka k návrhu otca na zmenu ustanoveného opatrovníka;

- dňa 18. októbra 2018 bola súdu doručená lekárska správa [REDAKOVANÉ] týkajúca sa maloletej [REDAKOVANÉ]

- dňa 24. októbra 2018 bolo súdu doručené podanie otca – návrh na zmenu neodkladného opatrenia – špecifikácia petitu;

- dňa 26. novembra 2018 bola súdu doručená žiadosť otca o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní. Dňa 27. novembra 2018 súd účastníkom oznámil posúdenie žiadosti o odročenie pojednávania a zároveň podľa § 184 ods. 1 CSP oznámil, že nové pojednávanie sa bude konať 28. januára 2019. Spolu so žiadosťou o odročenie pojednávania otec doručil okresnému súdu doplňujúce vyjadrenie;

- dňa 6. decembra 2018 bola súdu doručená žiadosť prokurátorky o zmenu termínu pojednávania z dôvodu dlhodobo plánovanej dovolenky. Pojednávanie bolo na žiadosť prokurátorky odročené na 11. marec 2019, čo súd účastníkom oznámil 24. januára 2019;

- dňa 11. marca 2019 sa konalo vo veci pojednávanie. V priebehu pojednávania, tak ako vyplýva z č. l. 1235, zápisnice o pojednávaní z 11. marca 2019, súd pristúpil pre nedôstojné, opovržlivé správanie otca vo vzťahu k súdu k opatreniu vo forme privolania justičnej stráže. Pred príchodom justičnej stráže otec sám opustil pojednávaciu miestnosť, pričom pokračoval v slovných útokoch na súd. Pojednávanie bolo odročené na 22. máj 2019. Otcovi a matke bolo uložené predložiť v 15-dňovej lehote listinné dôkazy týkajúce sa ich majetkových a zárobkových pomerov, zároveň súd rozhodol o zabezpečení

ďalších dôkazov a na základe návrhu prokurátora tiež o predvolaní súdneho znalca na pojednávanie (č. l. 1236);

- dňa 19. marca 2019 bola súdu doručená námietka zaujatosti zákonnej sudkyne vznesená otcom;

- dňa 5. apríla 2019 sa k podanej námietke vyjadrila zákonná sudkyňa a zároveň vypracovala predloženie námietky nadriadenému súdu. Námietka bola doručená krajskému súdu 8. apríla 2019. Dňa 12. apríla 2019 bola vrátená bez rozhodnutia, keďže nadriadený súd zdôraznil, že okolnosti tvrdené otcom nie sú dôvodom na vylúčenie zákonnej sudkyne. Krajský súd tiež uviedol, že preskúmaním predloženého spisu a vypočutím zvukového záznamu z pojednávania z 11. marca 2019 zistil, že zákonná sudkyňa sa k účastníkom konania a ich zástupcom správala nestranné a nezaujato, navyše nadriadený súd zistil, že otec jednotlivé vyjadrenia zákonnej sudkyne jednoducho vytrhol z kontextu;

- dňa 20. mája 2019 bola súdu doručená žiadosť otca o vypočutie znalca, ktorý na jeho objednávku vypracoval znalecký posudok;

- dňa 20. mája 2019 bola súdu na základe jeho žiadosti doručená správa psychologického vyšetrenia maloletej [REDAKOVANÉ]

- dňa 21. mája 2019 súd účastníkom oznámil zmenu termínu pojednávania z 22. mája 2019 na 24. máj 2019 z dôvodu účasti zákonnej sudkyne na pracovnej porade zvolanej predsedom súdu 21. mája 2019. Na žiadosť právnych zástupkýň oboch rodičov bolo pojednávanie 24. mája 2019 odročené na 1. júl 2019;

- dňa 27. júna 2019 súd účastníkom elektronicky oznámil, že pojednávanie nariadené na 1. júl 2019 bude na žiadosť prokurátorky odročené na 21. august 2019;

- dňa 10. júla 2019 bola otcovi a matke zaslaná urgencia týkajúca sa zaslania listinných dôkazov v zmysle uznesenia vyhláseného na pojednávaní 11. marca 2019, na základe ktorej matka predložila listinné dôkazy 22. júla 2019, zo strany otca súd listinné dôkazy dosiaľ neeviduje;

- dňa 21. augusta 2019 súd prerokoval vec na pojednávaní, vykonal dokazovanie a následne odročil pojednávanie na 6. november 2019 na účel doplnenia znaleckého dokazovania.

IV.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

14. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom stanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

17. Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

18. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

19. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 dohovoru, pozn.) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde

sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

V.

Posúdenie vecí ústavným súdom

20. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

21. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z čl. 17 CSP, ktorý súdom prikazuje, aby postupovali v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzali zbytočným priet'ahom, konali hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

22. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04), ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

23. Pokiaľ ide o posudzovanie zložitosti veci, predmetom ktorej je úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ústavný súd zastáva názor, že obdobné spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľa nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú. Zároveň však ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v obdobných veciach býva zložitejšie po skutkovej stránke,

najmä v prípade, ak je potrebné vykonať znalecké dokazovanie pre posúdenie zdravotného stavu detí, resp. posúdiť duševný stav maloletých či rodičov, preskúmať majetkové a sociálne pomery rodičov, resp. ďalšie relevantné skutočnosti. V napadnutom konaní boli podrobené znaleckému psychologickému skúmaniu rodičia i maloleté deti, pričom znalecký posudok bol dopĺňaný a znalec bol vypočutý i na pojednávaní. V súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom jedného z maloletých detí bolo okresnému súdu predložené množstvo lekárskejších správ a správ kolízneho opatrovníka ako i spolupracujúcich občianskych združení. Pre rozhodnutie okresného súdu o vyživovacej povinnosti je taktiež potrebné zadovážiť množstvo listinných dokladov. Podľa názoru ústavného súdu, hoci samotná povaha napadnutého konania nevykazuje črty mimoriadnej zložitosti, skutková zložitosť sporu zakladá dôvod pre jeho predĺženie.

24. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka namietaného konania, ústavný súd prihliadol najmä na skutočnosť, že sťažovateľ opakovane, niekedy i vo veľmi krátkych časových intervaloch za sebou (v priebehu niekoľkých dní) podával návrhy, ktorými sa domáhal, aby okresný súd predbežným, resp. neodkladným opatrením upravil rodičovské práva k maloletým deťom bez toho, aby došlo k zmene podmienok, za ktorých okresný súd, resp. následne odvolací súd rozhodol o prechádzajúcich návrhoch, pričom rozhodovanie o týchto návrhoch nepochybne spôsobilo predĺženie namietaného konania. Ústavný súd vzal tiež do úvahy skutočnosť, že sťažovateľ vzniesol opakovane námietku zaujatosti proti osobe znalca, s ktorou sa súd musel procesne vysporiadať. Dĺžku konania nepochybne ovplyvnila i nespolupráca sťažovateľa s ustanoveným súdnym znalcom, ktorý z uvedeného dôvodu dokonca oznámil okresnému súdu ukončenie znaleckého dokazovania. Opakovane sťažovateľ vznášal i námietku zaujatosti zákonnej sudkyne, ktorá bola predložená na rozhodnutie krajskému súdu, pričom tento ju spolu so súdnym spisom vrátil okresnému súdu bez rozhodnutia, keďže sa týkala len okolností spočívajúcich v procesnom postupe zákonnej sudkyne. Sťažovateľ v nezanedbateľnej miere prispel k predĺženiu napadnutého konania i tým, že v lehote určenej sudkyňou opakovane nepredložil listinné dôkazy (povinnosť uložená na pojednávaní 4. mája 2018 a 11. marca 2019, urgencia 10. júla 2019).

Uvedené správanie sťažovateľa ako účastníka konania malo nepochybne negatívny vplyv na plynulosť priebehu napadnutého konania, čo ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti.

25. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

26. Z vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 3 P 15/2015 vyplýva, že po podaní návrhu na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom postupoval súd plynulo, vykonával úkony smerujúce k prerokovaniu a rozhodnutiu veci, pričom paralelne rozhodoval o návrhoch rodičov na nariadenie neodkladných opatrení. Keďže sa rodičia dlhodobo nevedia dohodnúť na úprave práv, každé rozhodnutie o neodkladnom opatrení bolo napadnuté odvolaním protistrany a posudzované odvolacím súdom, čo prispelo vo výraznej miere k predĺženiu konania. Okresný súd právnu vec sťažovateľa prerokoval na pojednávaniach, na ktorých bol vypočutý tak sťažovateľ, ako i protistrana, kolízny opatrovník a do konania vstúpil aj prokurátor, bolo vykonané dokazovanie listinnými dokladmi. Taktiež bolo nariadené i znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých, bol vypracovaný znalecký posudok, ako aj vypočutý znalec. Znalecký posudok bol následne dopĺňaný. Okresný súd vykonal výsluch maloletých detí a uznesením zaviazal rodičov k predloženiu listinných dôkazov. Termín najbližšieho pojednávania stanovil na 6. november 2019, pričom na tomto pojednávaní bude vykonané ďalšie dokazovanie.

27. Doba rozhodovania okresného súdu je nepochybne vzhľadom na predmet konania neprimeraná, avšak podľa názoru ústavného súdu postupoval okresný súd plynulo a efektívne, v jeho postupe sa nevyskytuje obdobie nečinnosti a predĺženie konania je spôsobené jednak skutkovou náročnosťou veci, ako i správaním oboch rodičov,

pričom pri posudzovaní ústavnej sťažnosti zohľadnil najmä správanie sťažovateľa – otca maloletých detí (bod 24).

VI. Záver

28. Ústavný súd teda uzatvára, že postup okresného súdu v celom posudzovanom období smeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, čo je hlavným účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (II. ÚS 61/98). Postup okresného súdu sa v tomto období zjavne nevyznačoval obdobiami nečinnosti, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inými slovami, z hľadiska komplexného posúdenia napadnutého konania postup okresného súdu nemožno považovať za porušujúci základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedených dôvodov ústavný súd návrhu nevyhovel.

29. Keďže ústavný súd nezistil porušenie základného práva sťažovateľa podľa ústavy ani práva podľa dohovoru, nerozhodol o ďalších jeho návrhoch z dôvodu, že tieto sa viažu na vyslovenie porušenia základných práv a slobôd a úspech v konaní pred ústavným súdom.

30. Vzhľadom na znenie čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu